

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling Zwarteland, Haaksbergen

Omgevingsvergunningen

Wijzigingsplannen

Uw specialist in Bestemmingsplannen

Rood voor Rood - Ruimte voor Ruimte

Ruimtelijk advies

AANMELDNOTITIE VORMVRIJE M.E.R.- BEOORDELING

'ZWARTELAND, HAAKSBERGEN'

Naam: Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling Zwarteland, Haaksbergen
Datum: November 2023
Versie: Concept

Almelo, Groningen, Utrecht, Zwolle

0546 - 45 44 66 | info@bjz.nu | www.bjz.nu

INHOUDSOPGAVE

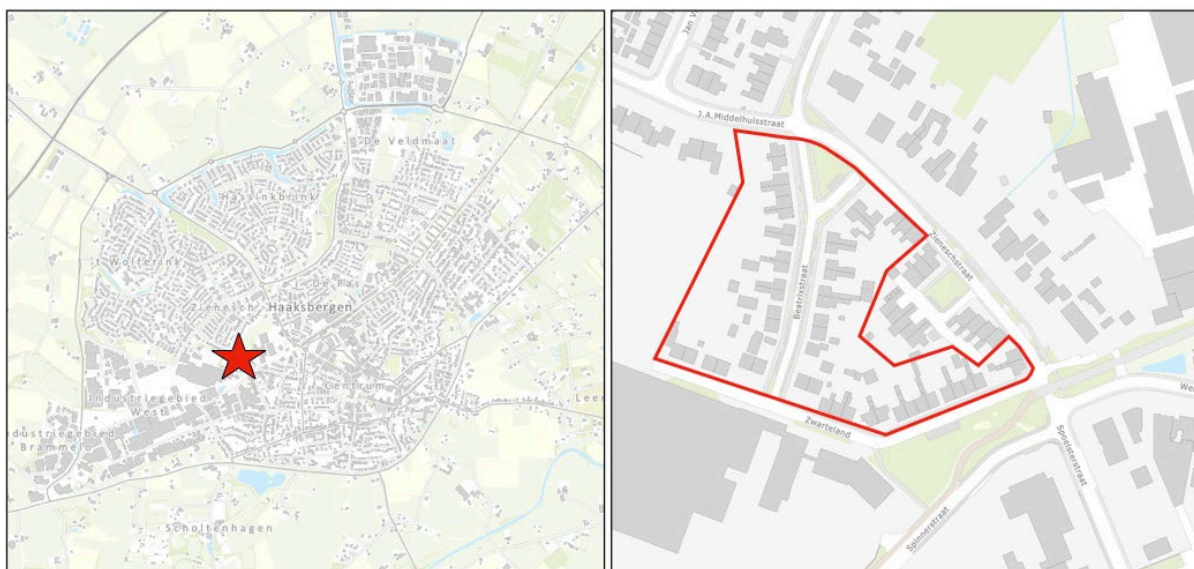
HOOFDSTUK 1	INLEIDING.....	3
HOOFDSTUK 2	KENMERKEN VAN HET VOORNEMEN.....	5
HOOFDSTUK 3	BESCHRIJVING VAN DE MILIEUEFFECTEN	8
HOOFDSTUK 4	CONCLUSIE.....	13

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Deze aanvraag heeft betrekking op het gebied ten zuiden van het centrum van het dorp Haaksbergen, ook wel bekend als: het Zwarteland, de Beatrixstraat en de Zieneschstraat (hierna: het plangebied). De woningcorporatie Domijn (hierna: initiatiefnemer) gaat hier in totaal 49 huurwoningen slopen. Twee woningen zijn in particulier eigendom en worden eveneens gesloopt, dus in totaal 51 woningen worden gesloopt. De woningen zijn oud en voldoen niet meer aan de hedendaagse eisen en wensen voor woningen. Ook technisch gezien zijn deze woningen aan het einde van de levensduur. Woningcorporatie Domijn is daarom voornemens de locatie te herontwikkelen met 45 sociale huurwoningen. Naast de realisatie van de woningen, behoort de realisatie van parkeergelegenheid en een groene inrichting van het geheel tot de herontwikkeling van het plangebied.

De ontwikkeling past niet binnen het geldende bestemmingsplan waardoor een herziening noodzakelijk is. Vanuit het ruimtelijke spoor is een vormvrije toets aan het Besluit Milieueffectrapportage noodzakelijk. In dit document worden de milieueffecten van deze ontwikkeling beschouwd. Eerst wordt een nadere toelichting op de M.e.r.- beoordeling gegeven.

Het plangebied ligt ten zuiden van het centrum van Haaksbergen. In afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de kern Haaksbergen en de directe omgeving weergegeven.

Afbeelding 1.1 Ligging van het plangebied (Bron: ArcGIS)

M.e.r.-beoordeling

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in de integrale ruimtelijke afweging te geven. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (kolom 3, plannen);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het plan genoemd is in kolom 3 (plannen).
- Op basis van het Besluit milieueffectrapportage (kolom 4, besluiten);
Er ontstaat een m.e.r.- (beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het plan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r. is het (in feite) indicatief maken van de gevalsdefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu

geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

Het realiseren van woningen is niet als activiteit opgenomen in de C-lijst van het Besluit MER. In de D-lijst de volgende activiteit opgenomen: *‘De aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen’*. Het realiseren van woningen is als een stedelijk ontwikkelingsproject aan te merken, waardoor toetsing aan de drempelwaarden dient plaats te vinden. De drempelwaarden zijn ten aanzien van de hiervoor genoemde activiteit als volgt:

1. *een oppervlakte van 100 hectare of meer,*
2. *een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of*
3. *een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.*

In voorliggend geval is geen sprake van het realiseren van 2.000 of meer woningen en wordt de oppervlakte van 100 hectare niet overschreden. Het gaat het niet om 2.000, maar slechts 45 woningen. Desalniettemin dient, gelet op de aard en omvang van het project, wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden uitgevoerd. Voorliggende aanvraag voorziet hierin.

Inhoud en doel van de vormvrije m.e.r.-beoordeling

Inhoudelijk gaat de vormvrije m.e.r.-beoordeling in op de *mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu* als gevolg van het initiatief. Deze belangrijke nadelige gevolgen worden beoordeeld aan de hand van de selectiecriteria opgesomd in Bijlage III van de EEG-richtlijn Milieueffectbeoordeling, die drie hoofdthema's noemt:

- De kenmerken van de activiteit;
- De plaats van de activiteit (ligging en samenhang met andere activiteiten (cumulatie));
- De kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Het doel van de notitie is om op objectieve wijze informatie over mogelijke, relevante milieugevolgen van het project te verzamelen en te presenteren.

Betrokken partijen

Bij het project zijn de ontwikkelden partijen (Woningcorporatie Domijn) en de gemeente Haaksbergen betrokken. Voor het vaststellen van het bestemmingsplan is de gemeenteraad van de gemeente Haaksbergen het bevoegd gezag. Daarnaast worden de provincie Overijssel, het waterschap Vechtstromen en eventueel andere vooroverlegpartners gedurende het proces bij het project betrokken

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het voornemen beschreven. Daarbij komen aanleiding, achtergronden en uitgangspunten aan bod. Hoofdstuk 3 gaat in op de mogelijke milieueffecten van het project. In hoofdstuk 4 wordt bij wijze van samenvatting de beoordeling gedaan van de omstandigheden van het voornemen. Hierin wordt tevens de conclusie van de vormvrije m.e.r.-beoordeling beschreven.

HOOFDSTUK 2 KENMERKEN VAN HET VOORNEMEN

Dit hoofdstuk gaat in op de voorgenomen ontwikkeling en de projectlocatie.

Voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling ziet op de volledige herontwikkeling van het plangebied naar een woongebied met 45 woningen die voldoen aan de huidige (duurzaamheids)eisen en wensen die gelden voor woningen. De 51 bestaande woningen worden gesloopt. In afbeelding 2.1 is de gewenste situatie weergegeven.

In het ontwerp is een tweede groene wig geïntroduceerd aan de zuidelijke zijde van de Beatrixstraat. Op de bestaande en nieuwe groene wig worden de voorgevels van de woningen georiënteerd. Centraal in de Beatrixstraat wordt een vernauwing gecreëerd door de bebouwing parallel aan de straat te positioneren. Hierdoor worden beide perken van elkaar geïsoleerd en gaan ze werken als kleinschalige groene ruimten. Verder wordt door de geknikte positionering van de bebouwing het bestaande (kleinschalige) informele karakter verder versterkt. Aan de overige wegen worden de woningen ook georiënteerd richting de straat.

Afbeelding 2.1: Gewenste situatie plangebied (Bron: IAA architecten)

Locatiekenmerken

Het Zwarteland is het eerste arbeiderswijkje van Haaksbergen. Het heeft waarde als onderdeel van de ontwikkelingsgeschiedenis van de industriële activiteiten langs het spoor van Haaksbergen.

Het Zwarteland is geen klassiek tuindorp, maar heeft wel kenmerken van de tuindorp gedachte; het creëren van een gezonde, aangename woonomgeving met veel groen. De grote achtertuinen boden ruimte aan families om hun eigen groenten te verbouwen wat een bijdrage zou leveren aan de gezondheid. De tuinen zijn dan ook van grote waarde.

Het plangebied ligt ten zuiden van het centrum van Haaksbergen en omvat het gebied rondom de straten Zwarteland, Beatrixstraat en Zieneschstraat. Het plangebied is ingericht als woongebied. Domijn bezit 49 woningen in het buurtje de Zwarteland. Twee woningen zijn in particulier eigendom. Het plangebied wordt gekenmerkt door de noordelijke groene wig en daarnaast zijn er wat plukjes groen aanwezig aan het straatprofiel van de Beatrixstraat. Een bosje met veel onderbegroeiing scheidt het plangebied aan de westzijde van het terrein van de Twentse kabelfabriek, die ten zuiden van het plangebied ligt. In afbeelding 2.2 is de huidige situatie ter plaatse van het plangebied door middel van een luchtfoto weergegeven. Het plangebied is met de rode contour indicatief aangegeven.

Het plangebied wordt aan de zuid- en westzijde direct opgesloten door grote industriële gebouwen. Ten noorden grenst het aan woningbouw. Aan de noordzijde ligt het plangebied aan één van de oude lintwegen van het dorp. De zuidelijke weg binnen het plangebied, Zwarteland, was vroeger een doorgaande weg richting het noordwesten maar is tegenwoordig een doorlopende weg. Dit komt middels de aanleg van de noordelijke ringwegen. Waar zich vroeger de voormalige spoorlijn bevond ten zuiden van het Zwarteland ligt tegenwoordig een afzonderlijk fietspad richting het centrumgebied ten oosten van het plangebied. Verder ligt er ten zuiden een grotere open groene ruimte die mede de fietsverbinding richting het centrumgebied ondersteunt.

Afbeelding 2.2 Luchtfoto bestaande situatie plangebied (Bron: Provincie Overijssel)

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en productie van afvalstoffen

De ontwikkeling van de voorziene activiteiten legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen. Tijdens het bouw- en woonrijp maken is grondverzet nodig. Tijdens de gebruiksfase zal elektriciteit en water nodig zijn. De woningen worden gasloos gebouwd, conform de Wet Voortgang Energietransitie.

De productie van afvalstoffen betreffen voor de beoogde woningen uitsluitend de huishoudelijke afvalstoffen. Deze worden zoveel mogelijk gescheiden om nuttige afvalstoffen op eenvoudige wijze te kunnen inzamelen en vervolgens verwerken/recyclen. Er is geen sprake van de productie van gevaarlijk afval.

Verontreiniging en hinder

In de aanlegfase kan sprake zijn van tijdelijke verkeers- en geluidhinder van bouwverkeer en bouwwerkzaamheden op locatie. Het gaat dan om geluid en stof vanuit de bouwplaats en bouwverkeer van en naar het plangebied. Vanwege de ligging, de omvang van de ontwikkeling en de geschatte tijdsduur, is er geen noodzaak om verkeer tijdelijk om te leiden, met de daarbij behorende effecten. Na afronding van de bouwwerkzaamheden zal de genoemde tijdelijke hinder volledig vervallen. Het aspect tijdelijke hinder leidt niet tot mogelijk belangrijke milieugevolgen.

In de gebruiksfase vinden ten gevolge van de activiteiten geen nadelige effecten op het milieu en de omgeving plaats. Woningen worden namelijk niet gezien als milieubelastende functies. Zoals in hoofdstuk 3 wordt geconstateerd is er geen sprake van een onevenredige aantasting van beschermende natuurgebieden en/of het woon- en leefklimaat ter plaatse.

Risico op ongevallen, specifiek met gevaarlijke stoffen of technologieën

De beoogde ontwikkeling zorgt niet voor een toename van risico's voor de omgeving. Er worden geen gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd en er worden geen risicovolle technieken toegepast.

HOOFDSTUK 3 BESCHRIJVING VAN DE MILIEUEFFECTEN

Voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn de mogelijk negatieve milieueffecten van het voornemen relevant. Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven, gaat het om de woningbouwontwikkeling van acht woningen. Relevante milieuaspecten zijn verkeer, geluid, luchtkwaliteit, bodem, externe veiligheid, water, ecologie en stikstof. In dit hoofdstuk worden de te verwachten (tijdelijke) effecten per aspect beschreven. Verder wordt ingegaan op tijdelijke hinder als gevolg van de ontwikkeling. Voor een aantal van deze aspecten zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. De conclusies van deze onderzoeken zijn samengevat in onderstaande alinea's.

Verkeer

De te realiseren woningen brengen een bepaald aantal verkeersbewegingen met zich mee. Ook de horecavoorziening genereert – weliswaar in afgeslankte vorm – verkeersbewegingen. Om het aantal verkeersbewegingen te bepalen is gebruik gemaakt van de publicatie 'Toekomstbestendig parkeren, publicatie 381 (december 2018)¹ van het CROW. Hierbij zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Verstedelijkingsgraad: matig stedelijk (Bron: CBS Statline);
- Stedelijke zone: rest bebouwde kom.

In de publicatie van het CROW is de verkeersgeneratie per functie uiteengezet. Daarnaast wordt hierin een minimaal en maximaal aantal verkeersbewegingen voor de functies aangegeven. In voorliggend geval is van het gemiddelde uitgegaan.

Funcitie	Aantal te realiseren woningen	Verkeersgeneratie per woning	Totale verkeersgeneratie
Huur, huis, sociale huur	45	4,9	220,5
Totaal			221

Gelet op de vorenstaande tabel, resulteert de voorgenomen ontwikkeling een verkeersgeneratie van afgerond 221 verkeersbewegingen per weekdagemaal. Dit aantal verkeersbewegingen is verdeeld over de dag nauwelijks waarneembaar ten opzichte van het bestaande verkeer. De omliggende infrastructuur, alsmede de nieuwe inrichting van het plangebied, kan dit aantal verkeersbewegingen goed afwerken. Daar komt bij dat in de bestaande situatie 51 woningen worden gesloopt. De verkeersgeneratie in de bestaande situatie komt daarmee te vervallen.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de verkeerssituatie wordt ingeschaald op neutraal.

Geluid

Woningen zijn niet opgenomen in de VNG-uitgave, omdat woningen in beginsel niet aan te merken zijn als milieubelastende objecten. Echter zal wel sprake zijn van enig geluid als gevolg van de woonfuncties (leefgeluiden), hiervoor gelden echter geen normen.

Ten zuiden en ten westen van het plangebied bevindt zich een geluidgezoneerd industrieterrein in de zin van de Wet geluidhinder. Doordat er sprake is van een industrieterrein, moet volgens artikel 40 Wgh een geluidzone om het industrieterrein worden vastgesteld. Op de zonegrens mag de totale geluidsbelasting afkomstig van het geluidsgezoneerde industrieterrein niet meer dan 50 dB(A) bedragen. Binnen de geluidzone zijn geluidsgevoelige objecten aanwezig. Dit zijn voornamelijk woningen. Ter plaatse van de geluidsgevoelige objecten mag de geluidsbelasting niet hoger zijn dan de vastgestelde maximaal toelaatbare grenswaarde van 51, 53 of 55 dB(A). Binnen de zone gelden beperkingen voor (toevoeging van) geluidgevoelige bestemmingen.

De woningen liggen binnen de geluidzone van het industrieterrein en op korte afstand van het ten zuiden/zuidwesten gelegen bedrijf TKF. Hiervoor zijn de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus, (het 'gemiddelde' geluid) als gevolg van het totale industrieterrein, en de maximale geluidniveaus ('pieken') vanwege TKF bepaald en getoetst aan de wettelijke normen.

Alcedo heeft een akoestisch onderzoek¹ gedaan naar de geluidbelasting. Uit het onderzoek volgt een advies om voor alle woningen binnen het plangebied een hogere waarde van 55 dB(A) voor industrielawaai vast te

¹ Alcedo, Zwarteland Haaksbergen: geluidonderzoek. Rapportnummer: 22-09318.R01.V01 Status: definitief Datum: 13 oktober 2023

stellen, zodat de bedrijven op het geluidgezonde industrieterrein niet belemmerd worden in hun bedrijfsvoering. In bijlage 5 van het akoestisch onderzoek is een totaaloverzicht van de geluidbelastingen, hogere waarden en dove gevels opgenomen. Met de minimale geluidswering van 20 dB(A) volgens het Bouwbesluit, wordt in de woningen voldaan aan het maximaal toelaatbare binnenniveau van 35 dB(A).

Omliggende milieubelastende bedrijven worden, mits een hogere waarde wordt vastgesteld, als gevolg van de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling niet in de bedrijfsvoering belemmerd. Het aspect milieuzonering vormt daarmee geen belemmering voor de gewenste ontwikkeling.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling op de geluidssituatie wordt ingeschaald op neutraal.

Luchtkwaliteit

Het plan heeft zoals geconstateerd bij het onderdeel verkeer ten opzichte van de huidige situatie geen extra verkeersbewegingen tot gevolg. Via een NIBM-tool berekening is onderzocht of de ontwikkeling wel of niet in betekende mate bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Wat betreft de voertuigbewegingen is aangesloten op hetgeen opgenomen bij het aspect 'verkeer', waarbij de bestaande verkeersbewegingen buiten beschouwing zijn gelaten.

Omdat de beoogde transformatie niet past binnen het geldende is een bestemmingsplanherziening noodzakelijk. In het kader van de bestemmingsplanherziening is onder andere van belang om vast te stellen wat de lokale luchtkwaliteit is en in welke mate de emissies ten gevolge van voorgenomen ontwikkeling bijdragen. De Wet luchtkwaliteit bevat normen voor ruimtelijke initiatieven op het gebied van luchtkwaliteit. In dit geval is door BIZ.nu² een luchtkwaliteitsonderzoek uitgevoerd naar de relevante luchtkwaliteitsaspecten. Hierin wordt de bestaande luchtkwaliteit beschouwd en de NIBM-toets uitgevoerd. Het volledige onderzoek is opgenomen in bijlage 3 van deze toelichting.

Uit dit onderzoek blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling 'niet in betekende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging. Daarnaast vormt het 'Besluit gevoelige bestemmingen' geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling. Tot slot is voldoende duidelijk dat het woon- en leefklimaat voor het aspect luchtkwaliteit aanvaardbaar is voor realisatie van voorgenomen ontwikkeling, waarbij ter plaatse wordt voldaan aan de wettelijke grenswaarden en dat het aannemelijk is dan in toekomst tevens wordt voldaan aan de alle advieswaarden van de WHO.

Het effect van de voorgenomen ontwikkeling ten aanzien van luchtkwaliteit wordt ingeschaald op neutraal.

Bodemkwaliteit

Binnen het voornemen worden geen functies gerealiseerd die negatieve effecten kunnen hebben op de bodemkwaliteit. De voorgenomen ontwikkeling leidt ten aanzien van bodemkwaliteit dan ook niet tot mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen.

Externe veiligheid

Binnen het plangebied wordt geen gebruik gemaakt van gevaarlijke stoffen. Het voornemen voorziet niet in het toevoegen van een risicovolle inrichting. Het voornemen heeft ten aanzien van de externe veiligheid geen mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen.

Water

Het waterschap Vechtstromen is geïnformeerd over voorliggend initiatief door gebruik te maken van de digitale watertoets. De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de 'normale procedure' van de watertoets is toegepast. Het waterschap is om aanvullend advies gevraagd. Hierna wordt ingegaan op de waterhuishoudkundige aspecten in het plangebied.

Waterhuishoudkundige aspecten

² BIZ.nu, Luchtkwaliteitsonderzoek Zwarteland, Haaksbergen. Onderzoek: Luchtkwaliteitsonderzoek. Project: Zwarteland, Haaksbergen. Datum: Oktober 2023

Het plangebied ligt niet in een beschermingszone voor riooltransportleidingen, waterbergingsgebieden, waterkeringen of leggerwatergangen van het waterschap. Ook ligt het gebied niet in een drinkwaterbeschermingsgebied.

Waterbergingsseis

Bij de inrichting van het plangebied moet rekening worden gehouden met een bergingsseis van 55 mm per afvoerend verhard oppervlak, conform de eis van het waterschap Vechtstromen. In het plangebied zijn vier wadi's beoogd om aan deze bergingsseis te voldoen.

Bergen en afvoeren hemelwater

In het stedenbouwkundig plan zijn op drie locaties wadi's gesitueerd. De wadi's hebben een talud 1:3, rand insteek 1,00 m uit verhardingen of kavelgrens, een diepte van 0,60 m ten opzichte van maaiveld en een maximale waterdiepte van 0,40 m.

Bij de civieltechnische uitwerking wordt een waterhuishoudingsplan opgesteld om dit concreet door te rekenen en te bepalen wat de exacte omvang van de wadi's moeten zijn.

Door de wegen bijvoorbeeld met een hol profiel aan te leggen en hieronder een IT-riool aan te leggen, kan het hemelwater ook van de wegen en daken over maaiveld (holle weg) afvoeren naar de wadi's. Het IT-riool verbindt de wadi's onderling, zodat sprake is van een nagenoeg gelijkmatige vulling. Op het IT-riool kan ook de drain onder wadi's worden aangesloten.

Afvoeren afvalwater

In de toekomstige situatie worden er 45 wooneenheden gerealiseerd binnen het plangebied. Op basis van een maatgevende afvoer van 12 l/inwoner/uur en een gemiddelde woningbezetting van 2,5 inwoner/woning bedraagt de totale afvoer van huishoudelijk afvalwater 1,35 m³/uur. Ten opzichte van de huidige situatie (51 wooneenheden) neemt de afvoer van huishoudelijk afvalwater af met 0,18 m³/uur. Het afvalwater kan op het aanwezige gemengde rioolstelsel worden aangesloten. Hier wordt of het bestaande riool gehandhaafd, of worden dezelfde diameter en diepteligging toegepast.

Bij kruisingen van het gemengde riool en het IT-riool is de hoogte van het gemengde riool maatgevend. Het IT-riool moet boven-of onderlangs kruisen, eventueel met een kruisingsput.

Grondwaterbeheer

De representatief hoogste grondwaterstanden in het gebied liggen op basis van gegevens van het bodemonderzoek (zie bijlage 1) tussen de 1 meter en 1,5 meter onder het maaiveld. Dit betekent dat bij handhaving van de huidige maaiveldhoogten de ontwatering in het gebied voldoende is om grondwateroverlast te voorkomen. De grondwaterstanden zijn voldoende laag om te kunnen infiltreren in de bodem. De ontwikkeling leidt niet tot wijziging van de grondwaterstand. Er wordt niet gebouwd in een gebied met een hoge grondwaterstand of kwel.

Overige wateraspecten

Het plan loopt geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen. Het plan heeft geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie. In het verleden is er in of rondom het plangebied geen wateroverlast of grondwateroverlast geconstateerd.

Het plangebied bevindt zich niet binnen een beschermingszone of herinrichtingszone langs een waterloop, invloedszone van een zuiveringstechnisch werk of een retentiecompensatiegebied.

Ecologie

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

Nederland heeft de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Wet natuurbescherming verankerd.

Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden.

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het Nederlandse natuurbeleid (NNN). Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. In of in de directe nabijheid van het NNN geldt het 'nee, tenzij' principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Het plangebied ligt niet binnen of nabij een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Buurserzand & Haaksbergerveen' ligt op circa 2,4 kilometer afstand van het plangebied.

Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor alle beschermde soorten en habitats die daar aanwezig zijn. Per soort of habitat is aangegeven of behoud van de huidige aantallen/arealen voldoende is, danwel of uitbreiding of een verbetering nodig is. Niet alleen activiteiten binnen een Natura 2000-gebied maar ook activiteiten buiten een Natura 2000-gebied kunnen de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar brengen. Dit wordt externe werking genoemd. Gezien de mogelijke externe werking van de beoogde ontwikkeling op het nabijgelegen Natura 2000-gebied, is het van belang om te toetsen of de realisatie van de beoogde ontwikkeling conflicteert met de waarden waarvoor dit gebied is aangewezen. Hiervoor is in elk geval een toetsing aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Gelet op de onderlinge afstand is van directe hinder (bijv. geluid, verstrooiing van licht etc.) niet aan de orde. Naast directe hinder dient tevens te worden gekeken naar de mogelijke toename van stikstofdepositie op kwetsbare habitattypen binnen Natura 2000-gebieden. In voorliggend geval is door BJZ.nu een stikstofonderzoek³ uitgevoerd. Hierna wordt op de resultaten ingegaan.

Geconcludeerd wordt dat voor per saldo geen sprake is van rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j. Er is daarmee geen sprake van een stikstofdepositie met significant negatief effect op Natura 2000-gebieden. De voortoets voor het plan voldoet, ten aanzien van de effecten van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden aan artikel 2.7, lid 1 van de Wet natuurbescherming.

Ten aanzien van de ligging van het plangebied ten opzichte van NNN wordt opgemerkt dat gronden die tot het Natuurnetwerk Nederland behoren, op circa 1,5 kilometer afstand van het plangebied liggen. Gezien de aard van de ontwikkeling wordt geconcludeerd dat er geen aantasting plaatsvindt van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Soortenbescherming

Wat betreft de soortbescherming is de Wet natuurbescherming van toepassing. Hierin wordt onder andere de bescherming van dier- en plantensoorten geregeld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Als hiervan sprake is, moet er worden bekeken of hier een vrijstelling voor geldt anders moet er een ontheffing worden gevraagd.

In voorliggend geval is door Eelerwoude een nader onderzoek⁴ naar de vleermuis, huismus, gierzwaluw en egel. hierna wordt op de bevinden ingegaan.

Nader onderzoek vleermuis, gierzwaluw en huismus

Vleermuizen

Binnen het plangebied is één paar- en baltsverblijfplaats aangetroffen in mogelijk later te verduurzamen woningen. In de te slopen woningen zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is voor vleermuizen dan ook niet noodzakelijk.

Broedvogels

In totaal zijn drie broedlocaties van huismus en vier van gierzwaluw vastgesteld. Hiervan bevonden alle gierzwaluwen en twee nesten van huismus zich in de te slopen woningen. Door de sloop worden deze locaties vernietigd. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming is hierom aan de orde voor beide soorten. Hiernaast is het nemen van maatregelen noodzakelijk.

³ BJZ.nu. AERIUS-Berekening Zwarteland, Zieneschstraat & Beatrixstraat, Haaksbergen Status: Definitief Datum: Oktober 2023. Projectnummer: 2023-168

⁴ Nader onderzoek Wet natuurbescherming. Woningcorporatie Domijn, Zwarteland Haaksbergen. Projectnummer: 203143. Datum: 23-1-2023

Egel

Bij de sloop van de woningen moet mogelijk beplanting worden verwijderd uit de voor en/of achtertuinen. Een negatief effect op de aanwezige egels is hierom mogelijk niet te voorkomen. Een ontheffing voor egel is hierom noodzakelijk.

Conclusie

Een ontheffing is noodzakelijk voor huismus, gierzwaluw en egel voor de sloop van de 51 woningen binnen het plangebied.

Ontheffing Wnb

Op 30 mei 2023 heeft de provincie Overijssel een beschikking afgegeven voor de ontheffing van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten en soorten van de Vogelrichtlijn en van de Habitatrichtlijn.

Deze ontheffing heeft betrekking op de renovatie en de sloop en nieuwbouw van woningen aan de Zwarteland, de Beatrixstraat en Zieneschstraat in Haaksbergen. Deze ontheffing treedt in werking één dag na de verzenddatum en is geldig tot en met 1 oktober 2028. Aan het besluit zijn voorschriften verbonden die zijn opgenomen in de beschikking.

Tijdelijke hinder

Met een ruimtelijke ontwikkeling kan ook tijdelijke hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden gepaard gaan. In voorliggend geval zal gedurende de bouw van de woningen enige hinder als gevolg van bouwwerkzaamheden gaan plaatsvinden. Het gaat dan om geluid en stof vanuit de bouwplaats en bouwverkeer van en naar het plangebied. Vanwege de ligging is er geen noodzaak om verkeer tijdelijk om te leiden, met de daarbij behorende effecten. Na afronding van de bouwwerkzaamheden zal de genoemde tijdelijke hinder volledig vervallen. Voor de beschermde soorten is ontheffing verleend door de provincie.

Verder is via de AERIUS-berekening de stikstofdepositie in de aanlegfase onderzocht. Uit de berekening van de aanlegfase volgt per saldo geen depositiewaarde hoger dan 0,00 mol/ha/jr.

Het aspect tijdelijke hinder leidt niet tot mogelijk belangrijke milieugevolgen.

Cumulatie

Cumulatie van effecten treedt op wanneer werkzaamheden in direct omliggende gebieden vergelijkbare effecten veroorzaken met de hierboven beschreven effecten en in dezelfde periode worden uitgevoerd. Er zijn geen ontwikkelingen in direct omliggende gebieden bekend waarbij sprake is van vergelijkbare effecten die in dezelfde periode uitgevoerd zullen worden. Cumulatie is daarom niet aan de orde.

HOOFDSTUK 4 CONCLUSIE

Dit hoofdstuk dient als samenvatting van de conclusies van de hoofdstukken 2 en 3. In dit hoofdstuk wordt de voorgenomen activiteit aan onderstaande criteria getoetst en een eindafweging gemaakt.

1. De kenmerken van de activiteit;
2. De plaats van de activiteit;
3. De samenhang met andere activiteiten (cumulatie);
4. De kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu die de activiteit kan hebben.

Kenmerken van de activiteit

Het voornemen behelst de sloop van de bestaande woningen en het realiseren van 45, het een en ander met bijbehorende (parkeer)voorzieningen. Bij de kenmerken van de activiteit dient in het bijzonder in overweging te worden genoemd:

- De omvang van het project;
- hinder.

Omvang

De ontwikkeling is relatief gering van omvang. Het voornemen past in de stedelijke structuur van Haaksbergen. Geconcludeerd wordt dat dit project ver beneden de drempelwaarden van de m.e.r.-beoordelingsplicht blijft.

Hinder

Tijdens de uitvoering van het voornemen kunnen omwonenden en flora en fauna hinder ondervinden. Geconstateerd is dat de hinder voor omwonenden en de effecten op flora fauna beperkt en slechts tijdelijk is. De ontheffing is (met voorschriften) verleend.

Plaats van de activiteit

De projectlocatie ligt geheel binnen grondgebied van de gemeente Haaksbergen. De voorgenomen activiteit ligt niet in beschermd gebied in het kader van waterhuishouding of natuur.

Samenhang met andere activiteiten ter plaatse

Er vinden in de directe omgeving van het plangebied geen andere (grootschalige) ontwikkelingen plaats waarmee rekening dient te worden gehouden.

Kenmerken van de belangrijke nadelige milieugevolgen

Voor de beoordeling van eventuele belangrijke nadelige milieugevolgen van de voorgenomen activiteit moet, daar waar opportuun, rekenschap worden gegeven aan de volgende zaken:

- Het bereik van het effect (geografische zone en de grootte van de getroffen bevolking);
- Het grensoverschrijdende karakter van het effect;
- De waarschijnlijkheid van het effect;
- De duur, frequentie en de onomkeerbaarheid van het effect.

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat de ontwikkeling op de relevante milieuaspecten verkeer, geluid, luchtkwaliteit, water, bodem, externe veiligheid en ecologie (waaronder stikstof) geen belangrijke structurele nadelige en onomkeerbare milieugevolgen met zich meebrengt. De ontwikkeling gaat wel gepaard met tijdelijke hinder als gevolg van de bouwwerkzaamheden, maar deze zullen na afronding volledig vervallen.

Conclusie vormvrije m.e.r.-beoordeling

De vormvrije m.e.r.-beoordeling maakt duidelijk dat de milieueffecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt zijn en dat er geen sprake is van een bijzondere omstandigheid die het opstellen van een m.e.r. noodzakelijk maakt.